

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DEL PERIODISME

Coordinació: GUILLAUMET PIJUAN, FRANCESC

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DEL PERIODISME			
Codi	101954			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	2		2
Coordinació	GUILLAUMET PIJUAN, FRANCESC			
Departament/s	FILOLOGIA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores presencials (classe magistral, seminari de pràctiques, sessions de debat, visionats, tutories, proves avaluatives)			
	90 hores de treball autònom de l'estudiant (treball o estudi no acompanyat, proves avaluatives)			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català i anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GUILLAUMET PIJUAN, FRANCESC	francesc.guillaumet@udl.cat	6	
SERRANO GARCIA DE LA CHICA, MARIA	mserranogarciadelachica@gmail.com	7,2	
SUAU GOMILA, GUILLEM	guillem.suau@udl.cat	0	

Informació complementària de l'assignatura

Per tal de superar l'assignatura, cal aprovar el bloc teòric (veure apartat Avaluació).

L'avaluació és continua. A banda de l'examen, en la nota compten els exercicis pràctics de classe, l'activitat d'avaluació parcial i la participació en altres activitats que s'aniran desenvolupant durant el curs (veure l'apartat d'Avaluació).

L'estudiantat s'ha de comprometre amb el Codi Ètic de la UdL

En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els objectius de l'aprenentatge són:

- Apreciar les diferents tradicions periodístiques
- Analitzar la funció social del periodisme
- Mostar un coneixement dels diferents oficis relacionats amb l'àmbit del periodisme
- Discernir amb caràcter bàsic els fonaments dels diferents gèneres periodístics, així com les seves concrecions en diferents mitjans
- Discernir els fonaments de la cerca de fonts informatives, la seva selecció i l'aplicació de criteris de valoració crítica.

Competències

Bàsiques:

CB5. Saber desenvolupar aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per tal d'emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Generals:

CG3. Aplicar els coneixements teòrics en l'activitat pràctica

Específiques:

CE6. Desenvolupar un coneixement adequat de les polítiques de comunicació i la legislació pròpia de l'àmbit dels mitjans de comunicació

CE7. Identificar i aplicar els fonaments ètics i la deontologia professional en l'exercici de les activitats relacionades amb els mitjans de comunicació

CE10. Identificar les tradicions contemporànies en la creació de discursos informatius i no informatius

CE14. Identificar i aplicar les lògiques i habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals i interactius de caràcter informatiu i no informatiu

Continguts fonamentals de l'assignatura

Quins són els principals valors, funcions i reptes que fonamenten la professió del periodisme? Com afecta l'actual ecosistema de comunicació de masses a la pràctica del periodisme? Què distingeix la professió periodística de la resta de formes de producció d'informació? Quins riscos i oportunitat afronten les professions relacionades amb la comunicació avui? Aquestes són algunes de les preguntes que ens formularem al llarg d'aquest curs.

L'assignatura seguirà una metodologia teórico-pràctica, a partir de sessions magistrals i sessions pràctiques en les que l'estudiantat haurà d'aplicar els coneixements a la pràctica del periodisme.

L'assignatura planteja el coneixement de la professió periodística, des d'una perspectiva teórico-pràctica, tot tenint en compte 4 eixos temàtics i teòrics fonamentals: la història de la comunicació de masses, l'estructura dels

Mitjans de comunicació i informació, l'ètica professional i les pràctiques professionals en l'àmbit del periodisme. A través d'aquests 4 eixos, l'estudiantat es familiaritzarà amb l'evolució del periodisme en paral·lel a la tecnologia i la política dels mitjans de comunicació moderns; les seves principals tradicions; la funció social del periodisme en les societats democràtiques en l'era de la informació i del boom digital; els deures i els drets dels periodistes i els reptes i les oportunitats del periodisme avui. També s'abordaran qüestions relacionades amb la pràctica professional i la realitat del sector en l'actualitat, a través de debats a classe, estudis de casos, visionats i la participació a sessions vinculades a activitats especials (com ara la visita d'experts o la Setmana de la Comunicació).

Continguts

1. Introducció al periodisme

Què és el periodisme. El periodisme i la comunicació de masses. Història i evolució.

2. Funcions del periodisme

Funció i valors de la informació i la comunicació social. Periodisme i TIC. Reptes i oportunitats del periodisme en l'era digital.

3. Gèneres i mitjans

Introducció als gèneres periodístics i la seva reformulació. El periodisme a ràdio i televisió. El periodisme digital.

4. Pràctiques professionals

Els perfils professionals del periodisme. Fonts d'informació i la seva tipologia. La deontologia professional: una primera aproximació. Drets i deures dels periodistes. Introducció al marc jurídic que regula l'exercici del periodisme.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Clases teòriques: Exposició dels continguts de l'assignatura en sessions magistrals
- Sessions pràctiques: Sessions de debat que investiguen un tema mitjançant diàleg, discussió i activitats pràctiques per aprofundir sobre temes monogràfics.
- Conferències: conferències de professionals i acadèmics que desenvolupen algun aspecte de l'assignatura (activitat lligada a la programació de la Setmana de la Comunicació a la UdL i altres activitats si s'escau).
- Estudi de casos: Mètode emprat per a estudiar una institució, un problema, etc, de manera contextual i detallada.
- Lectures: Treball individual dels estudiants per a la preparació de la matèria

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Activitat	Hores Presencials	Hores de treball autònom
Classe magistral	21	10
Seminari, debat, altres	20	10
Lectures		30
Preparació d'activitats	8	15
Activitats de curs-Projecte	7,5	10

Examens	3,5	15
TOTAL	90	60

Sistema d'avaluació

Avaluació contínua:

Bloc 1: Activitats teòriques

- Examen parcial (20%)
- Examen final (40%)

És imprescindible aprovar aquest bloc per tal d'aprovar l'assignatura.

Bloc 2: Activitats pràctiques

- Activitats pràctiques-Projecte (40%)

L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a lletres.secretariacentre@udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria Acadèmica de la Facultat de Lletres.

Sistema d'avaluació Alternativa:

- Examen: 50%

És imprescindible aprovar l'examen per tal d'aprovar l'assignatura

- Activitats de curs- Projecte: 50%

Bibliografia i recursos d'informació

ALMIRON, Núria (2006). "Los valores del periodismo en la convergencia digital: civic journalism y quinto poder." Revista latina de comunicación social 9, no. 61 (2006): 0.

ALSIUS, Salvador. *Ètica i periodisme*. Barcelona: Pòrtic, 1998

BARRERA, Carlos (ed.). *Historia del periodismo universal*. Barcelona: Ariel, 2004

BERNAL TRIVIÑO, Ana. *Herramientas digitales para periodistas*. Barcelona: UOC, 2015

BERNSTEIN, Carl & WOODWARD, Bob (1977). *Todos los hombres del presidente: el escándalo Watergate*. Argos.

BURGUET Francesc (2011). *Les trampes dels periodistes*. Barcelona: edicions 62.

CANTAVELLA, Juan, SERRANO, F; Francisco. *Redacción para periodistas: informar e interpretar*. Barcelona: Ariel Comunicació, 2004

CAROL, Màrius (2021). *El camarot del capità*. Destino

FRANCO, Marta, PELLICER, Miquel. *Optimismo para periodistas. Claves para entender los nuevos medios de comunicación en la era digital*. Barcelona: Editorial UOC, 2014

- GOMIS, Llorenç. Teoría dels gèneres periodístics. Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació, 1989
- GUILLAMET, Jaume. Història del periodisme: notícies, periodistes i mitjans de comunicació. València: Universitat de València, Servei de publicacions, 2003.
- JIMÉNEZ, David (2021). *El director*. Navona Editorial.
- LEVI, Simona. #Fake You: fake news y desinformación. Barcelona: Rayo Verde, 2019
- LÓPEZ-TALAVERA, Maria del Mar. Ética en los medios de comunicación: Prensa, radio, TV y cine. Barcelona: UOC, 2013
- PLA, JOSEP (2010). *Cròniques parlamentàries*, Editorial Destino.
- POLO, Irene. La fascinació del periodisme. Cròniques (1930-1936). Barcelona: Quaderns Crema, 2003
- PRIETO, Mónica G. i Maruja Torres. Contarlo para no olvidar. Madrid: 5W, 2018.
- PUYAL, Joaquim Maria (2011). *Aicnàlubma: Reflexions sobre la societat i els mitjans. Propostes per a la nova televisió*. Columna.
- RAMONET, Ignacio (2011). "La explosión del periodismo." *Madrid: Clave Intelectual* (2011).
- RODRIGO ALSINA, Miquel. La construcción de la noticia. Barcelona: Paidós comunicació, 1989.
- ROIG, Montserrat (2019). *Retrats paral·lels*. Barcelona: Edicions 62.
- TALESE Gay, (2006). *Vida de un escritor*, Madrid: Alfaguara.
- YOUNGBLOOD, Steven. Peace Journalism. Principles and Practices. New York: Routledge, 2017

Visionats Recomanats:

- Els papers del Pentàgon* (*The Post*. Steven Spielberg, 2017)
- Spotlight* (Tom McCarthy, 2015)
- She Said* (Maria Schrader, 2022)
- Territorio Comanche* (Gerardo Herrero, 1997)

http://www.periodistes.org/documents_codi_deontologic

<https://fape.es/home/codigo-deontologico>

